

NIEWIĄŻĄCE MATERIAŁY WSPIERAJĄCE ZWIĄZANE Z TECHNOLOGIĄ: CZĘSTO ZADAWANE PYTANIA — KORZYSTANIE Z ZAUTOMATYZOWANYCH NARZĘDZI I TECHNIK PRZY IDENTYFIKOWANIU I OSZACOWANIU RYZYK ISTOTNEGO ZNIEKSZTAŁCENIA ZGODNIE Z MSB 315 (ZMIENIONYM W 2019 r.)

W świetle rosnącego wykorzystywania zautomatyzowanych narzędzi i technik przy przeprowadzaniu procedur badania, zmieniony standard skupia się na różnych aspektach zautomatyzowanych narzędzi i technik (ZNT) pod nierzucającymi się w oczy nagłówkami o treści „Zautomatyzowane narzędzia i techniki”. Zawierają one materiał dotyczący zastosowania oraz dalszych wyjaśnień możliwości wykorzystania zautomatyzowanych narzędzi i technik przy przeprowadzaniu procedur zgodnie ze stosownymi wymogami. Mimo, że niniejsze pytania i odpowiedzi zostały napisane w kontekście identyfikowania i oszacowania ryzyk istotnego zniekształcenia zgodnie z MSB 315 (zmienionym w 2019 r.), zakres tej publikacji obejmuje także wsparcie przy wdrażaniu innych standardów, takich jak MSB 230¹ oraz MSB 500.²

Czym są ZNT?

Procedury badania można przeprowadzić z zastosowaniem szeregu narzędzi bądź technik, które mogą być manualne lub zautomatyzowane (przy czym często są to kombinacje obu tych rodzajów). Biegli rewidenci mogą w praktyce stosować różne określenia do opisu narzędzi lub technik, które są zautomatyzowane. Na przykład zastosowanie zautomatyzowanych procedur analitycznych do danych w trakcie wykonywania procedur oszacowania ryzyka czasami bywa nazywane analizą danych.

Mimo że określenie „analiza danych” bywa używane w odniesieniu do takich narzędzi i technik, nie ma ono jednolitej definicji ani opisu. Określenie to jest zbyt wąskie, ponieważ nie obejmuje wszystkich powstających rozwiązań technicznych stosowanych obecnie przy projektowaniu i przeprowadzaniu procedur badania. Ponadto rozwiązania techniczne i powiązane aplikacje dotyczące badania będą w dalszym ciągu ewoluowały, jak na przykład aplikacje wykorzystujące sztuczną inteligencję (ang. *Artificial Intelligence – AI*), procesy automatyzacji robotyki i zastosowanie dronów. Dlatego też IAASB stosuje szerzej rozumiane pojęcie zautomatyzowanych narzędzi i technik.

Stosowanie MSB: Wykorzystanie ZNT

Stosując MSB, biegły rewident może zaprojektować i przeprowadzić procedury badania ręcznie bądź z wykorzystaniem ZNT, przy czym każda z tych technik może być skuteczna. Niezależnie od zastosowanych narzędzi i technik, biegły rewident ma obowiązek przestrzegać MSB.

W pewnych okolicznościach, pozyskując dowody badania, biegły rewident może ustalić, że użycie ZNT do przeprowadzenia pewnych procedur badania może skutkować uzyskaniem bardziej przekonujących dowodów badania w odniesieniu do badanego stwierdzenia. W innych okolicznościach może istnieć możliwość skutecznego przeprowadzenia procedur badania bez użycia ZNT.

¹ MSB 230, *Dokumentacja badania*

² MSB 500, *Dowody badania*

Technologie stale się zmieniają

Wraz z rozwojem technologii i opracowywaniem nowych metod badania, zmianie może ulec stosowność konkretnych ZNT oraz względne korzyści wynikające z korzystania z nich.

1. Jakich rodzajów zautomatyzowanych narzędzi i technik można używać przeprowadzając procedury oceny ryzyka?

Zautomatyzowane narzędzia i techniki dla potrzeb badania są to z informatyzowane procesy, które obejmują automatyzację metod i procedur, w tym analizę danych z wykorzystaniem modelowania i wizualizacji, zrobotyzowaną automatyzację procesu, sztuczną inteligencję i uczenie maszynowe, a także technologię dronów w celu obserwowania bądź inspekcji aktywów.³ Wykorzystanie takich zautomatyzowanych narzędzi i technik może uzupełniać lub zastąpić zadania wykonywane ręcznie lub czynności powtarzalne.

Poniżej przykłady zautomatyzowanych narzędzi i technik, które można wykorzystać do przeprowadzenia procedury oszacowania ryzyka:

- Analiza danych⁴—stosowana w celu oceny całych zbiorów danych poprzez odkrywanie i analizowanie prawidłowości i tendencji, identyfikowanie i badanie nietypowych pozycji, odstępstw i anomalii przy użyciu na przykład analizy prognostycznej. Biegły rewident może także pozyskać inne użyteczne informacje z dużych zbiorów danych, odpowiednich dla potrzeb identyfikacji i oszacowania ryzyk istotnego zniekształcenia, które mogły nie być równie łatwe do zauważenia czy też oczywiste w przypadku użycia bardziej tradycyjnych narzędzi lub technik.
- Zrobotyzowana automatyzacja procesów (ang. *Robotic Process Automation – RPA*)—przetwarzanie usystematyzowanych danych z użyciem oprogramowania, które automatyzuje procesy wykonywane przez ludzi, zazwyczaj powtarzalne zadania wymagające minimum osądu. Na przykład RPA można wykorzystać dla potrzeb przeprowadzenia analizy księgi głównej, tj. identyfikacji zapisów księgowych, które się nie bilansują, są powielone, przekraczają zdefiniowany próg bądź wykazują określone cechy.
- Techniki sztucznej inteligencji—technologia uczenia maszynowego mająca na celu rozpoznawanie prawidłowości w ogromnych wolumenach danych, w tym danych nieusystematyzowanych, takich jak wiadomości e-mail, media społecznościowe, umowy, faktury i pliki audio z zapisem obrazów i telekonferencji. Biegli rewidenty mogą stosować sztuczną inteligencję do zbierania informacji z różnych źródeł w celu pomocy w identyfikowaniu ryzyk istotnego zniekształcenia.

2. W jaki sposób można używać zautomatyzowanych narzędzi i technik przeprowadzając procedury oszacowania ryzyka?

³ MSB 315 (zmieniony w 2019 r.), paragraf A35

⁴ MSB 315 (zmieniony w 2019 r.), paragraf A31

Podczas przeprowadzania procedur oszacowania ryzyka zgodnie z MSB 315 (zmienionym w 2019 r.) zautomatyzowane narzędzia i techniki mogą pomagać biegłemu rewidentowi w uzyskaniu zrozumienia działalności jednostki i jej struktury organizacyjnej oraz zrozumieniu przepływów transakcji i przetwarzania, w ramach procedur przeprowadzanych przez biegłego rewidenta w celu zrozumienia systemu informacyjnego⁵

Biegły rewident może na przykład użyć zautomatyzowanych narzędzi lub technik w celu uzyskania bezpośredniego dostępu do baz danych w systemie informacyjnym jednostki, w którym przechowywane są zapisy księgowe dotyczące transakcji lub w celu pobrania z nich danych w formie cyfrowej. Stosując zautomatyzowane narzędzia lub techniki w odniesieniu do tych informacji, biegły rewident może potwierdzić uzyskane zrozumienie sposobu, w jaki transakcje przepływają przez system informacyjny śledząc zapisy księgowe w dzienniku lub inne zapisy cyfrowe dotyczące danej transakcji lub całej populacji transakcji, od ich zainicjowania w zapisach księgowych aż po zapis w księdze głównej. Analiza kompletnych lub dużych zbiorów transakcji może także skutkować zidentyfikowaniem odchyleń od normalnych lub oczekiwanych procedur przetwarzania tych transakcji, co może skutkować zidentyfikowaniem ryzyk istotnego zniekształcenia.⁶

W ramach przeprowadzania procedur oszacowania ryzyka, biegły rewident może także uwzględnić szeroką gamę informacji, tak ze źródeł wewnętrznych, jak i zewnętrznych. W obecnym środowisku gospodarczym dostępnych jest więcej informacji ze źródeł zewnętrznych, a ich cechą charakterystyczną jest forma elektroniczna lub cyfrowa. W celu oceny i przetwarzania tych coraz większych ilości informacji, szeroko wykorzystywana jest technologia informatyczna (ang. *Information Technology – IT*). Korzystając z zautomatyzowanych narzędzi i technik, biegły rewident może zatem przeprowadzać procedury na tych znacznych wolumenach danych (z księgi głównej lub ksiąg pomocniczych, bądź też innych danych wewnętrznych lub zewnętrznych).

Użycie zautomatyzowanych narzędzi i technik w celu uzyskania zrozumienia przepływów transakcji i ich przetwarzania, jako części przeprowadzanych przez biegłego rewidenta procedur mających na celu zrozumienie systemu informacyjnego może zapewnić informacje o strukturze organizacyjnej jednostki oraz podmiotów, z którymi jednostka prowadzi działalność (np. podmioty powiązane, dostawcy, klienci)⁷ i może pomóc w wykazaniu sposobu zgromadzenia dowodów badania, które wspierają podstawę identyfikacji i oszacowania ryzyka istotnego zniekształcenia przez biegłego rewidenta.

Przykłady:

Procedury wymagane przez MSB 315 (zmieniony w 2019 r.)	Przykłady
Zrozumienie systemu informacyjnego jednostki ⁸	Korzystanie z zautomatyzowanych narzędzi i technik w celu analizy danych (np. z wykorzystaniem technik wizualizacji), aby zrozumieć, w jaki sposób, kiedy i przez kogo transakcje są inicjowane, rejestrowane i przetwarzane.

⁵ MSB 315 (zmieniony w 2019 r.), paragraf A57

⁶ MSB 315 (zmieniony w 2019 r.), paragraf A137

⁷ MSB 315 (zmieniony w 2019 r.), paragraf A57

⁸ MSB 315 (zmieniony w 2019 r.), paragraf 25 (a)

Często zadawane pytania – Korzystanie z zautomatyzowanych narzędzi i technik przy przeprowadzaniu procedur oszacowania ryzyka zgodnie z MSB 315 (zmienionym w 2019 r.)

	<p>Eksploracja procesów w cyklu od zakupu do zapłaty, która obejmuje wizualizację standardowych transakcji w porównaniu z tymi, które są odstępstwami, z wykorzystaniem niepowtarzalnych elementów transakcji, takich jak identyfikator transakcji, data/godzina i wykonana czynność.</p>
<p>Zrozumienie środowiska informacyjnego jednostki, w tym ogólnych kontroli IT⁹</p>	<p>Korzystanie z zautomatyzowanych narzędzi i technik w celu analizy ustawień autoryzacji, konfiguracji i ustawień parametrów w systemie informacyjnym.</p>
<p>Zrozumienie kontroli zapisów księgowych jednostki¹⁰</p>	<p>Analizowanie sposobu inicjowania, księgowania i przetwarzania zapisów księgowych w księdze głównej lub księgach pomocniczych.</p> <p>Analizowanie, które zapisy księgowe są dokonane ręcznie, a które są generowane przez system w celu większego skupienia na źródłach ręcznych/ jednorazowych/ niestandardowych zapisach księgowych, w przypadkach, w których łatwiej można obejść kontrolę, w tym identyfikowanie zapisów księgowych, w przypadkach, w których może istnieć podwyższone ryzyko oszustwa z powodu obejścia kontroli przez kierownictwo (np. zapisy księgowe dokonane przez członka zarządu lub osoby inne niż te, które dokonują takich zapisów zgodnie z oczekiwaniami).</p>
<p>Identyfikowanie znaczących grup transakcji, sald kont i ujawnień¹¹</p>	<p>Można przeanalizować całą populację transakcji w celu zrozumienia ich rodzaju, źródła, wielkości i wolumenu. Stosując techniki zautomatyzowane, biegły rewident może na przykład zidentyfikować fakt, że konto z saldem zerowym na koniec okresu obejmuje liczne transakcje wzajemnie się kompensujące i zapisy w dzienniku występujące w trakcie okresu, wskazujące, że saldo konta lub klasa transakcji mogą być znaczące (np. konto rozliczeniowe wynagrodzeń). To samo konto rozliczeniowe wynagrodzeń może także identyfikować zwroty kosztów dla kierownictwa (i innych pracowników), które mogą stanowić znaczące ujawnienie ze względu na fakt, iż płatności te dokonywane są na rzecz podmiotów powiązanych.¹²</p>

⁹ MSB 315 (zmieniony w 2019 r.), paragraf 25(a)(iv)

¹⁰ MSB 315 (zmieniony w 2019 r.), paragraf 26(a)(ii). Patrz także przykład w MSB 315 (zmienionym w 2019 r.), paragraf A161

¹¹ MSB 315 (zmieniony w 2019 r.), paragraf 29

¹² MSB 315 (zmieniony w 2019 r.), paragraf A203

3. W jaki sposób można używać zautomatyzowanych narzędzi i technik w celu wsparcia stosowania przez biegłego rewidenta zawodowego sceptycyzmu przy przeprowadzaniu procedur oszacowania ryzyka? Czy istnieją jakieś szczególne okoliczności, jeśli chodzi o wykazanie zastosowania zawodowego sceptycyzmu przy używaniu zautomatyzowanych narzędzi i technik?

MSB 200¹³ wymaga, aby biegły rewident zaplanował i przeprowadził badanie, zachowując zawodowy sceptycyzm, uznając, że mogą istnieć okoliczności powodujące istotne zniekształcenie sprawozdania finansowego. Zawodowy sceptycyzm oznacza postawę cechującą się dociekliwością, wyczuleniem na warunki mogące wskazywać na możliwe zniekształcenie spowodowane błędem lub oszustwem oraz krytycyzmem przy ocenie dowodów badania.¹⁴

Wraz z postępem technologicznym i rozwojem narzędzi stosowanych do przeprowadzania procedur badania, dostępem do większej ilości informacji z szerokiej gamy danych, w tym z różnych źródeł, może ulec poprawie umiejętność biegłego rewidenta do dokonania krytycznej oceny dowodów badania zebranych w trakcie identyfikowania i oszacowania ryzyka istotnego zniekształcenia.

Można na przykład wykorzystać procedury przeprowadzone z zastosowaniem zautomatyzowanych narzędzi i technik w celu przeanalizowania danych mając na uwadze rozpoznanie prawidłowości, korelacji i wahań w odniesieniu do informacji finansowych sporządzanych przez jednostkę. Przeprowadzając tę analizę z użyciem zautomatyzowanych narzędzi i technik dla potrzeb identyfikacji i oszacowania ryzyka istotnego zniekształcenia, uwaga biegłego rewidenta może także zostać skierowana na dowody badania uzyskane z analizy, aby nie były stronnicze w kierunku potwierdzenia istnienia ryzyka istotnego zniekształcenia ani nie były sprzeczne z istnieniem takich ryzyk.¹⁵

Obszary, w których dostęp do szerokiej gamy danych – w tym z różnych źródeł – może zwiększyć możliwość identyfikacji i oszacowania przez biegłego rewidenta ryzyka istotnego zniekształcenia (przy zastosowaniu odpowiedniego zawodowego sceptycyzmu), mogą obejmować:

- Uzyskanie i przeanalizowanie danych pozyskanych z różnych źródeł przy rozważaniu zdolności jednostki do kontynuacji działalności, w tym także, czy taka analiza potwierdza ocenę kierownictwa, czy stanowi jej zaprzeczenie.
- Korzystanie z różnych źródeł danych bazowych przy badaniu złożonych wycen.
- Wykorzystanie sztucznej inteligencji (uczenia maszynowego) w celu oparcia wyników na danych wejściowych i porównania z wynikami opracowanymi przez kierownictwo, co może pomóc w obniżeniu ryzyka stronniczości potwierdzenia lub stronniczości zakotwiczenia,¹⁶ a także w usprawnieniu identyfikacji ryzyka istotnego zniekształcenia.

¹³ MSB 200, *Ogólne cele niezależnego biegłego rewidenta oraz przeprowadzanie badania zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Badania*, paragraf 15

¹⁴ MSB 200, paragraf 13(l)

¹⁵ MSB 315 (zmieniony w 2019 r.), paragraf A12

¹⁶ Stronniczość potwierdzenia to potencjalna tendencja do przywiązywania przez biegłego rewidenta większej wagi do informacji spójnych z jego początkowymi poglądami lub preferencjami. Stronniczość zakotwiczenia to potencjalna tendencja do dokonywania ocen zaczynając od początkowej wartości liczbowej, a następnie dokonanie niedostatecznej korekty odchodzącej

Podczas gdy jednak technologia ciągle się zmienia, ważne jest, aby uniknąć nadmiernego zaufania do korzystania z zautomatyzowanych narzędzi i technik lub danych wyjściowych uzyskanych z tych narzędzi i technik. Choć narzędzia te mają wielkie możliwości, nie zastępują wiedzy i zawodowego osądu biegłego rewidenta. Ponadto, mimo że biegły rewident może mieć dostęp do szerokiej gamy danych, w tym z różnych źródeł (tj. zwiększonej ilości), to stosowanie zawodowego sceptycyzmu jest wciąż niezbędne w celu dokonania krytycznej oceny zarówno ilości, jak i wiarygodności danych, a także danych wyjściowych pochodzących z wykorzystania zautomatyzowanych narzędzi i technik.

Na przykład zastosowanie osądu i zawodowego sceptycyzmu jest wciąż potrzebne w celu rozpatrzenia stosowności i wiarygodności informacji (lub danych wyjściowych z zautomatyzowanych narzędzi i technik), które będą wykorzystane jako dowody badania (tj. jakość wytworzonych dowodów badania), a także zakwestionowania uzyskanych sprzecznych dowodów.¹⁷

Wykazanie zastosowania zawodowego sceptycyzmu przy korzystaniu z zautomatyzowanych narzędzi i technik nie różni się od wykazania, jak stosowany jest zawodowy osąd przy przeprowadzaniu innego rodzaju procedur badania. MSB 315 (zmieniony w 2019 r.) wyjaśnia, że dokumentacja różnych kwestii wymagana przez standard może zapewnić dowody na zastosowanie przez biegłego rewidenta zawodowego osądu. Jest to, na przykład, dokumentacja sposobu przeprowadzenia procedur oraz sposobu oceny dowodów badania zebranych w ramach procedury oszacowania ryzyka, w tym udokumentowanie dokonanych zawodowych osądów.¹⁸

4. Jak zautomatyzowane narzędzia i techniki mogą pomóc biegłemu rewidentowi w rozważeniu czynników nieodłącznego ryzyka przy identyfikacji i oszacowaniu ryzyk istotnego zniekształcenia?

Zautomatyzowane narzędzia i techniki mogą zapewnić biegłym rewidentom możliwość dokonania bardziej efektywnego przeglądu i analizy dużych zbiorów danych i rozpatrzenia informacji ze zróżnicowanych źródeł. W ten sposób biegły rewident może uzyskać wyjątkowy wgląd do danych lub informacji, np. głębsze zrozumienie charakterystyki lub składu populacji. To zrozumienie może pomóc w rozpoznaniu zdarzeń lub warunków, które wpływają na podatność na zniekształcenie klasy transakcji, salda konta lub ujawnienia, bądź zapewnić więcej informacji wspierających podstawę oszacowania przez biegłego rewidenta zidentyfikowanych ryzyk.

Na przykład saldo konta może obejmować wiele potencjalnych źródeł danych, o różnej charakterystyce, a przetwarzanie tych danych może obejmować wiele powiązanych ze sobą działań. Wykorzystanie zautomatyzowanych narzędzi i technik do analizy takich danych (na przykład poprzez wykorzystanie

od tej początkowej wartości przy formowaniu ostatecznego osądu. Źródło: <https://www.thecaq.org/wp-content/uploads/2019/03/professional-judgment-resource.pdf>

¹⁷ MSB 500, paragraf 7

¹⁸ MSB 315 (zmieniony w 2019 r.), paragraf A238

technik wizualizacji) może uwypuklić pewne tendencje, prawidłowości, a nawet anomalie, które w różnym stopniu mogą wskazywać na nieodłączne ryzyko. Przykłady takich analiz lub technik to:¹⁹

- Analiza ewidencji wynagrodzeń, która może ujawnić nietypowe lub niespodziewane działania w ramach przetwarzania danych (stronniczość kierownictwa lub oszustwo).
- Przeglądanie dużych wolumenów dziennych danych dotyczących kursów inwestycyjnych papierów wartościowych może ujawnić znaczenie zmienności kursów rynkowych, co może pomóc biegłemu rewidentowi w ustaleniu, gdzie w spektrum nieodłącznego ryzyka oszacowane jest zidentyfikowane ryzyko (tj. biorąc pod uwagę czynniki nieodłącznego ryzyka w postaci zmiany i niepewności przy oszacowaniu tego nieodłącznego ryzyka).
- Badanie danych wykorzystanych w wycenie płatności w formie akcji może doprowadzić do zidentyfikowania różnych źródeł o różnej charakterystyce lub zastosowania zaawansowanych algorytmów wykorzystanych do obliczenia (wskazujących na wyższą podatność na zniekształcenie z powodu stopnia skomplikowania).
- Porównanie osób uprawnionych do inicjowania lub zatwierdzania zapisów księgowych z osobami rzeczywiście dokonującymi zapisów księgowych może ujawnić podatność na zniekształcenie z powodu oszustwa (stronniczość kierownictwa lub inne czynniki ryzyka oszustwa).
- Analiza szczegółów transakcji na koniec okresu może zidentyfikować nietypową działalność, co z kolei może ujawnić podatność na zniekształcenie z powodu oszustwa (stronniczość kierownictwa lub inne czynniki ryzyka oszustwa).
- Mapowanie procesowe całej klasy transakcji za okres może zapewnić wgląd w skomplikowane przetwarzania tych transakcji (wskazujących na wyższą podatność na zniekształcenie z powodu stopnia skomplikowania).

¹⁹ Przykłady te obejmują procedury analityczne w kontekście procedur oceny ryzyka. MSB 520, *Procedury analityczne*, określa wymogi i materiały dotyczące zastosowania przy przeprowadzaniu przez biegłego rewidenta procedur analitycznych, niezależnie od ich celu.

5. Jakie są rozważania biegłego rewidenta odnośnie wykorzystania przez jednostkę uczenia maszynowego lub sztucznej inteligencji przy przeprowadzaniu procedur oszacowania ryzyka?

Sztuczna inteligencja (AI) i technologia uczenia maszynowego to – najprościej rzecz ujmując – technologia, która kopiuje sposób myślenia i działania ludzi poprzez zastosowanie zaprogramowanych algorytmów oprogramowania. Jeżeli jednostka wykorzystuje sztuczną inteligencję lub uczenie maszynowe, cele oszacowania ryzyka przez biegłego rewidenta (w porównaniu z oszacowaniem ryzyka w przypadku niekorzystania przez jednostkę z takiej technologii) nie ulegają zmianie. Na przykład w środowisku, w którym nie występuje sztuczna inteligencja, biegły rewident może zadać pytania osobom odpowiedzialnym za podejmowanie decyzji dotyczących przetwarzania transakcji. W takiej sytuacji biegły rewident pytałby o czynniki brane pod uwagę przez decydenta, dane wykorzystane do sformułowania decyzji, itp. oraz ustalił dalsze procedury oszacowania ryzyka w oparciu o odpowiedzi otrzymane na tak zadane pytania.

W środowisku sztucznej inteligencji (uczenia maszynowego) biegły rewident byłby zainteresowany uzyskaniem tych samych informacji (tj. o czynnikach i danych wykorzystanych przy formułowaniu działania podjętego za pośrednictwem sztucznej inteligencji). Biegły rewident może jednak musieć rozważyć algorytmy wbudowane w sztuczną inteligencję oraz proces jej uczenia się, jako uzupełnienie myślenia przez człowieka oraz procesu decyzyjnego. Dlatego też ważne może być zrozumienie przez biegłego rewidenta, w jaki sposób tworzenie i modyfikacja działających algorytmów jest kontrolowana i utrzymywana.

6. Jakie są okoliczności dotyczące dokumentowania wykorzystania przez biegłego rewidenta zautomatyzowanych narzędzi i technik przy przeprowadzaniu procedur oszacowania ryzyka?

MSB 230²⁰ nie rozróżnia pomiędzy korzystaniem z ręcznych i zautomatyzowanych procedur badania w celu przeprowadzenia wymaganego udokumentowania. Korzystając z zautomatyzowanych narzędzi i technik przy przeprowadzaniu procedur oszacowania ryzyka, biegły rewident spełnia stosowne wymogi dotyczące dokumentacji określone w paragrafach 8 i 9 MSB 230, a także w paragrafie 38 MSB 315 (zmienionego w 2019 r.) [Patrz także Alert dla Pracowników Audytu pt. *Dokumentacja badania w przypadku korzystania z zautomatyzowanych narzędzi i technik*, który określa kwestie do rozważenia przez biegłego rewidenta w związku z dokumentacją badania.]

Zapraszamy do śledzenia nas w mediach społecznościowych, aby na bieżąco monitorować zmiany wprowadzane do naszych standardów oraz ich możliwy wpływ.

²⁰ MSB 230, *Dokumentacja badania*

O IAASB

Celem International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) jest służenie interesowi publicznemu poprzez ustanawianie wysokiej jakości standardów badania, atestacji i innych powiązanych standardów oraz poprzez ułatwianie ujednolicenia międzynarodowych i krajowych standardów badania i atestacji, podnosząc w ten sposób jakość i spójność praktyki na całym świecie oraz wzmacniając zaufanie opinii publicznej do zawodów świadczących usługi w zakresie rewizji finansowej i usług atestacyjnych w ujęciu globalnym.

IAASB opracowuje standardy badania i usług atestacyjnych oraz wytyczne do stosowania przez wszystkich zawodowych księgowych w ramach wspólnego procesu ustanawiania standardów, w którym uczestniczy Public Interest Oversight Board, która nadzoruje działalność IAASB, oraz IAASB Consultative Advisory Group (grupa konsultacyjno-doradcza) zapewniająca wsparcie w zakresie kwestii dotyczących interesu publicznego w procesie opracowywania powyższych standardów i wytycznych. Struktury i procesy, które wspomagają działalność IAASB, wspiera Międzynarodowa Federacja Księgowych (IFAC).

Struktury i procesy, które wspierają działalność IAASB, są udostępniane przez International Federation of Accountants®, czyli IFAC®. IAASB i IFAC nie przyjmują odpowiedzialności z tytułu szkód poniesionych przez osoby, które działają bądź powstrzymują się od działania na podstawie materiału zawartego w niniejszej publikacji, bez względu na to, czy taka szkoda jest wynikiem zaniedbania, czy wynika z innej przyczyny.

Copyright © November 2020 by IFAC. Wszystkie prawa zastrzeżone.

„International Auditing and Assurance Standards Board” [Rada Międzynarodowych Standardów Badania i Usług Poświadczających], „International Standards on Auditing” [Międzynarodowe Standardy Badania], „International Standards on Assurance Engagements” [Międzynarodowe Standardy Usług Atestacyjnych], „International Standards on Review Engagements” [Międzynarodowe Standardy Usług Przeglądu], „International Standards on Related Services” [Międzynarodowe Standardy Usług Pokrewnych], „International Standards on Quality Control” [Międzynarodowe Standardy Kontroli Jakości], „International Auditing Practice Notes” [Notatki Międzynarodowej Praktyki Rewizji Finansowej], „IAASB”, „ISA”, „ISAE”, „ISRE”, „ISRS”, „ISQC”, „IAPN”, oraz logo IAASB logo stanowią znaki towarowe IFAC, bądź też znaki towarowe i znaki usługowe IFAC zarejestrowane w Stanach Zjednoczonych Ameryki i innych państwach.

W celu uzyskania informacji w sprawie praw autorskich, znaków towarowych i zezwoleń, należy skorzystać z odnośnika [zezwolenia](#) bądź skontaktować się pisemnie na permissions@ifac.org.

Niniejszy dokument *Niewiążące materiały wspierające związane z technologią: Często zadawane pytania – Korzystanie z zautomatyzowanych narzędzi i technik przy identyfikowaniu i oszacowaniu ryzyk istotnego zniekształcenia zgodnie z MSB 315 (zmienionym w 2019 r.)*, opracowany przez International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB), opublikowany w języku angielskim przez International Federation of Accountants (IFAC) w listopadzie 2020 r., został przetłumaczony na język polski przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów (PIBR) w styczniu 2021 r. i jest powielany za zgodą IFAC. Zatwierdzonym tekstem wszystkich publikacji IFAC jest tekst opublikowany przez IFAC w języku angielskim. IFAC nie ponosi odpowiedzialności za dokładność i kompletność tłumaczenia ani za działania, które mogą z tego wynikać.

Tekst dokumentu *Niewiążące materiały wspierające związane z technologią: Często zadawane pytania – Korzystanie z zautomatyzowanych narzędzi i technik przy identyfikowaniu i oszacowaniu ryzyk istotnego zniekształcenia zgodnie z MSB 315 (zmienionym w 2019 r.)* w języku angielskim © 2020 by IFAC. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Tekst dokumentu *Niewiążące materiały wspierające związane z technologią: Często zadawane pytania – Korzystanie z zautomatyzowanych narzędzi i technik przy identyfikowaniu i oszacowaniu ryzyk istotnego zniekształcenia zgodnie z MSB 315 (zmienionym w 2019 r.)* w języku polskim © 2021 by IFAC. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Tytuł oryginału: *Non-Authoritative Support Material Related to Technology: Frequently Asked Questions (FAQ) – The Use of Automated Tools and Techniques When Identifying and Assessing Risks of Material Misstatement in Accordance with ISA 315 (Revised 2019)*, November 2020.

W celu uzyskania zgody na powielanie, przechowywanie lub przekazywanie, lub na inne podobne zastosowanie niniejszego dokumentu prosimy o kontakt z Permissions@ifac.org.

Przetłumaczony przez:

